
25

PALLAS (groot project)

PALLAS (groot project)

Aan de orde is het **tweeminutendebat PALLAS (groot project) (CD d.d. 11/02)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering voor het tweeminutendebat PALLAS (groot project). Ik heet de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Hermans, van harte welkom in vak K. Ik geef het woord aan mevrouw Ten Hove voor haar inbreng namens de Groep Markuszower.

Mevrouw Ten Hove (Groep Markuszower):

Dank u wel, voorzitter. Gezien de tijd begin ik gelijk. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Hoge Flux Reactor (HFR) in Petten ontmanteld dient te worden en het Joint Research Centre (JRC) hiervoor verantwoordelijk is;

constaterende dat in de Europese Commissie wordt gesproken over overdracht van verantwoordelijkheden rondom de ontmanteling aan lidstaten en de aanleiding hiervan voor Nederland nog steeds onduidelijk blijft;

verzoekt de regering, gezien het standpunt van het vorige kabinet dat JRC verantwoordelijk is en blijft voor de ontmanteling, niet alleen financieel maar ook organisatorisch bij het JRC te vragen hoe het invulling geeft aan zijn verantwoordelijkheid voor de ontmanteling van de HFR;

verzoekt de regering inzicht te geven in de reeds uitgevoerde onderzoeken en kostenramingen inzake de ontmanteling van de HFR,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ten Hove.

Zij krijgt nr. 37 (33626).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

spreekt uit dat het nieuwe kabinet het standpunt van het vorige kabinet overneemt waarbij JRC verantwoordelijk is en blijft voor de ontmanteling van de HFR, niet alleen

financieel maar ook organisatorisch, zodat er op geen enkele manier sprake is van risico-overdracht aan Nederland,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ten Hove.

Zij krijgt nr. 38 (33626).

Dank u wel. U heeft nog een interruptie van meneer Krul. Ik sta twee interrupties toe.

De heer Krul (CDA):

Ik ga mezelf nu even helpen. Bedoelt mevrouw Ten Hove dan dat we dat uitspreken en dat het kabinetsbeleid zich daar ook op moet richten?

Mevrouw Ten Hove (Groep Markuszower):

Dat is een mooie aanvulling en inderdaad de bedoeling, meneer Krul. Dank u wel. Mooie aanvulling.

De voorzitter:

Dank u wel. We blijven bij de heer Krul, die het woord krijgt voor zijn inbreng namens de CDA-fractie.

De heer Krul (CDA):

Dank, voorzitter. Wat goed en fijn om de minister in deze rol hier te zien. Ik heb ook twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Nederland met de bouw van de PALLAS-reactor voor het eerst sinds de jaren zeventig ervaring heeft kunnen opdoen met een grootschalig nucleair project, waarbij alle fases van vergunningverlening, aanbesteding en start van de bouw zijn doorlopen;

constaterende dat het onderzoek "Bouwen op ervaring" van bureau SEO bevestigt dat met de realisatie van de PALLAS-reactor belangrijk pionierswerk is gedaan, dat van grote waarde kan zijn voor de bouw van nieuwe kerncentrales en de ontwikkeling van small modular reactors;

overwegende dat het SEO-rapport aantoonde dat de Nederlandse nucleaire ambities sneller en tegen lagere kosten gerealiseerd kunnen worden als de opgedane kennis voor Nederland behouden blijft en ingezet wordt;

overwegende dat de meerwaarde van deze kennis verder reikt dan alleen voor de isotopenproductie en van grote waarde is voor de maatschappelijke opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei om tot een duurzame en betrouwbare energievoorziening te komen;

verzoekt de minister van VWS om, samen met de bewindspersonen van Klimaat en Groene Groei en Economische Zaken en Klimaat, voor de zomer van 2026 een reactie op het SEO-rapport "Bouwen op ervaring" aan de Kamer te sturen waarin aangegeven wordt hoe de opgedane ervaring zal worden behouden en ingezet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Krul.

Zij krijgt nr. 39 (33626).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de huidige Hoge Flux Reactor (HFR) in Petten na de ingebruikname van de PALLAS-reactor, na 2032 ontmanteld zal moeten worden;

constaterende dat de Europese Commissie als eigenaar van de HFR verantwoordelijk is voor deze ontmanteling en bijbehorende kosten;

overwegende dat er, gezien de ontwikkelingen op het gebied van kernenergie, grote behoefte is aan opbouw van kennis en capaciteit in Nederland als het gaat om toekomstige decommissioning van nucleaire faciliteiten;

constaterende dat Nederland met de staatsdeelnemingen NRG PALLAS en COVRA kennis en kunde in huis heeft om ontmantelingen uit te voeren en er dus een unieke kans ligt om de nucleaire kennisinfrastructuur verder uit te bouwen;

verzoekt de regering om een inspanning te leveren om de kennis en ervaring over ontmanteling van Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen maximaal kenbaar te maken bij de Europese Commissie, zodat die daar haar voordeel mee kan doen bij de invulling van haar verantwoordelijkheid voor de toekomstige ontmanteling van de Hoge Flux Reactor,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Krul.

Zij krijgt nr. 40 (33626).

Dank u wel, meneer Krul. Dan is het woord aan de heer Vervuurt voor zijn inbreng namens de fractie van D66.

De heer **Vervuurt** (D66):

Dank u wel, voorzitter. PALLAS is geen gewoon bouwproject, maar een strategische investering in medische isotopen voor duizenden patiënten, in innovatie en in Europese autonomie. Als rapporteur volg ik dit project kritisch. We

spreken over een investering van bijna 2,5 miljard euro, met de benodigde aandacht voor kostenbeheersing, maar tegelijkertijd is PALLAS niet alleen een zorgproject maar ook economisch en strategisch van grote betekenis. Dat vraagt om een brede en stevige aansturing, niet alleen door het ministerie van VWS, maar vraagt wat ons betreft ook om meer structurele betrokkenheid van het ministerie van Financiën en dat van Economische Zaken. Om die gezamenlijke verantwoordelijkheid formeel te borgen, dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het groot project PALLAS een zeer omvangrijke investering betreft, met aanzienlijke financiële risico's tijdens de bouwfase;

constaterende dat PALLAS, bij optimale benutting van internationale en Europese samenwerking, grote economische betekenis heeft naast het zorginhoudelijke belang;

overwegende dat deze bredere financiële en economische dimensie specialistische expertise vergt die niet voornamelijk binnen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aanwezig is;

verzoekt het kabinet de aansturings- en begrotingsverantwoordelijkheid voor het groot project PALLAS mede te beleggen bij het ministerie van Financiën en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Vervuurt.

Zij krijgt nr. 41 (33626).

Dank u wel. Tot slot is het woord aan de heer Bushoff voor zijn inbreng namens GroenLinks-Partij van de Arbeid.

De heer **Bushoff** (GroenLinks-PvdA):

Nee, voorzitter. In ruil voor twee interrupties zo meteen lever ik mijn twee spreekminuten nu in.

De voorzitter:

U heeft een deal. Ik schors vijf minuten, waarna we gaan luisteren naar de beantwoording van de zijde van het kabinet.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering en geef voor de appreciaties van de ingediende moties het woord aan de minister.

Minister Hermans:

Voorzitter, dank u wel. Ik begin met de motie op stuk nr. 37, van mevrouw Ten Hove. Die motie geef ik graag oordeel Kamer. Ik ben bereid om met het JRC een gesprek te voeren over hoe zij invulling gaan geven aan de verantwoordelijkheid voor de ontmanteling van de HFR. De motie verzoekt ook nog om inzicht te geven in reeds uitgevoerde onderzoeken en kostenramingen. Ik kan inventariseren wat er is. Ik zal ook moeten kijken wat daarvan openbaar gedeeld kan worden. Er kan natuurlijk bedrijfsvertrouwelijke informatie tussen zitten. Ik zal het inventariseren en daarna zal ik met de Kamer delen wat ik daarover kan delen, wat ik mogelijk in een vertrouwelijke setting kan delen en wat ik mogelijk helemaal niet kan delen. Ik moet dat echt uitzoeken.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 37: oordeel Kamer.

Minister Hermans:

De motie op stuk nr. 38 is een spreekt-uitmotie.

De motie op stuk nr. 39, van de heer Krul, die mij vraagt om samen met de bewindspersonen van KGG en EZK op het SEO-rapport te reageren, krijgt ook oordeel Kamer. Ik ga hier graag het gesprek over aan met mijn collega's. Voor de zomer zullen wij een gezamenlijke reactie geven. Dat zal ik combineren met de toezegging van mijn voorganger, met wie ik dit rapport in ontvangst heb genomen toen ik nog minister van KGG was, om het rapport als Kamerstuk toe te sturen.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 39: oordeel Kamer.

We gaan door naar de motie op stuk nr. 40.

Minister Hermans:

De motie op stuk nr. 40, ook van de heer Krul, vraagt mij om inspanning te leveren om kennis en ervaring van Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen maximaal kenbaar te maken bij de Europese Commissie. Ik ben het heel erg eens met de heer Krul dat niet alleen een partij als NRG PALLAS, maar ook COVRA de Europese Commissie kunnen helpen om de ontmanteling veilig en efficiënt uit te voeren en dat het kan bijdragen aan het verder uitbouwen van onze nucleaire kennisinfrastructuur, een sterke internationale positie op dat gebied en minder afhankelijkheid van andere landen. Ik zal dat contact dus leggen en in dat gesprek duidelijk maken dat Nederlandse bedrijven een rol kunnen spelen. Ik zie daarin echt een link met de motie van mevrouw Ten Hove, dus ik zal die in hetzelfde gesprek onder de aandacht brengen.

De voorzitter:

Wat betekent dat voor de appreciatie?

Minister Hermans:

Oordeel Kamer, voorzitter.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 40: oordeel Kamer. Tot slot.

Minister Hermans:

Tot slot de motie op stuk nr. 41, van de heer Vervuurt. Die motie moet ik ontraden. Ik onderschrijf het belang van goede samenwerking. Zoals ik al zei, zal ik daarom echt samen met Economische Zaken en Klimaat en Groene Groei reageren op dat rapport. We hebben in het kader van het groot project afgesproken dat VWS op zeer regelmatige basis de Kamer hierover informeert. Daar sta ik ook helemaal achter. Ik deel namelijk dat het een groot en daarmee risicovol project is, maar ik ben er niet van overtuigd dat dit de eenduidigheid en de duidelijkheid in de aansturing, en daarmee de aanspreekbaarheid voor de Kamer, vergroot. Dat is dus mijn reden om de motie te ontraden, maar de samenwerking zal ik in de uitvoering opzoeken.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 41: ontraden.

Bent u daarmee aan het einde gekomen van de beantwoording?

Minister Hermans:

Zeker.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Over de ingediende moties zal aanstaande dinsdag worden gestemd.